

ORDINUL
ARHITECTILOR
DIN ROMÂNIA

PARCUL BUNĂ ZIUA

CLUJ-NAPOCA

CONCURS DE SOLUȚII

ANEXA 1

TEMA CONCURSULUI

CUPRINS

1. DATE GENERALE

- A. Autoritatea Contractantă și premisele concursului
- B. Scopul și obiectivele concursului

2. PREZENTAREA ZONEI DE STUDIU și intervenție

- 2.1. Nivelul Urban – Crearea de coridoare de biodiversitate
- 2.2. Nivelul „Ariei de influență”
 - Cartierul Buna Ziua (N)
- 2.3. Nivelul „Perimetrului de intervenție”
 - Configurația geografică
 - Cursul pârâului Becas
 - Accese
 - Flora și fauna

3. TEMA DE CONCURS

- 3.1. Cerințe specifice
- 3.2. Cerințe funcționale
 - Funcțiuni – activități
 - Accese, circulații
- 3.3. Cerințe peisajere

4. PIESE CERUTE

- 4.1. Piese scrise
- 4.2. Piese desenate

5. CRITERII DE ATRIBUIRE

1. DATE GENERALE

A. Autoritatea contractantă și premisele concursului

Autoritatea contractantă (AC) a concursului este Primăria Municipiului Cluj-Napoca, acesta urmând să devină beneficiarul proiectului contractat în urma prezentului concurs. Printre altele, Primăria Municipiului Cluj-Napoca este preocupată, atât în prezent cât și în perspectivă, de îmbunătățirea calității spațiului urban și a vieții locuitorilor prin amenajarea și reabilitarea unor spații verzi care au fost neglijate pentru multă vreme.

Concursul răspunde în mod particular grijii Primăriei privind calitatea vieții din cele mai noi cartiere ale municipiului Cluj-Napoca, dintre care cel mai populat este cartierul „Bună Ziua”. Rezultat în urma a cincisprezece ani de urbanizare spontană și necontrolată în sudul orașului, cartierul nu funcționează încă echilibrat, nu s-a încheșat încă social și este lipsit în totalitate de o infrastructură verde care să poată contribui atât la sănătatea ambiantului, cât și la coagularea comunității.

Pentru a compensa această lipsă, **AC** a hotărât să preia în administrare zona extinsă cuprinzând valea brațului principal al pârâului Becaș și promontoriul de la confluența cu brațul sud-vestic și să lanseze acest concurs de soluții de arhitectură și peisagistică menit să o transforme în viitorul parc „Bună Ziua” și să o integreze în sistemul verde al municipiului.

Organizatorul concursului este Ordinul Arhitecților din România, (OAR), organizație profesională care are ca misiune creșterea calității produsului arhitectural urbanistic și aprecierea acestui serviciu față de societate ca act de cultură de interes public. În acest sens, OAR promovează politici și practici profesionale care prețuiesc patrimoniul natural și construit și favorizează producția unei arhitecturi de valoare, domenii fundamentale pentru calitatea vieții din România.

B. Scopul concursului

Scopul concursului este selectarea *cele mai bune soluții de amenajare și echipare a parcului Bună Ziua, în folosul cartierului și al orașului.*

Procedura de atribuire se face prin prezentul concurs de soluții, desfășurat într-o singură fază, având ca finalitate atribuirea contractului de proiectare pentru acest obiectiv echipei câștigătoare de proiectanți și este deschis în România.

Viitorul parc Bună Ziua reprezintă una dintre cele mai importante piese-lipsă din rețeaua de spații verzi a orașului, mai ales la nivelul *polului de dezvoltare imobiliară* din sudul orașului.

Această zonă s-a dezvoltat după anii 2000 și, în extinderea rapidă a funcției rezidențiale de-a lungul rețelei principale de transport - Strada Bună-Ziua, a fost lăsat foarte puțin spațiu pentru orice altă funcție urbană, cu atât mai puțin spații publice sau verzi.

Un prim și important pas pentru ridicarea calității vieții în zonă s-a făcut în anul 2020, prin modernizarea infrastructurii de transport auto, velo și pietonal, a iluminatului stradal și prin primele inserții consistente de material vegetal.

Următoarea etapă necesară în dezvoltarea zonei este amenajarea „Parcului Bună Ziua”, un spațiu verde ce trebuie să îmbine: **valoare peisagistică ridicată, acces facil pentru toți locuitorii cartierului, satisfacerea funcțiunilor urbane de loisir și socializare.**

Aceste cerințe trebuie în mod obligatoriu dublate cu cele **ecologice**, de o importanță cel puțin egală: punerea în valoare a pârâului Becaș – privit până acum ca un curs de apă neînsemnat și în consecință marginalizat/neglijat și abuzat – și a habitatelor valoroase create de-a lungul său. Reabilitarea cursului de apă și a zonelor de vegetație ripariană – spontane-, completată de plantări (în special arbori și arbuști, specii compatibile cu flora locală valoroasă) are scopul de a desăvârși **potențialul zonei ca rezervă de biodiversitate, microclima favorabilă și aer curat**, precum și de a găzdui și ocroti speciile valoroase ale florei și faunei locale prezente pe suprafața de concurs.

4

terenurilor agricole, ar aduce beneficii importante pentru **păstrarea și creșterea biodiversității parcului și a întregii zone.**

Cartierul Bună Ziua se situează în microregiunea dealului Feleacu, la baza acestuia, pe un versant care coboară relativ lin (pantă medie aprox 10%) către valea pâraului Becaș. Cartierul are o expunere nord-estică, s-a dezvoltat de-o parte și de alta a străzii Bună Ziua și se învecinează cu 2 cartiere “istorice” Clujene – Andrei Mureșanu și Gheorghieni.

Ca geneză, cartierul prinde contur începând cu anii 2000, ca răspuns al cererii mari de spațiu locativ în municipiul Cluj Napoca. Expansiunea imobiliară caracteristica perioadei s-a manifestat și în cartierele existente ale orașului, însă datorită densității deja mari, singura soluție pentru ansambluri rezidențiale medii și mari era pe terenuri întinse și plate, aflate aproape exclusiv în vecinătatea - pe atunci - a orașului. În cazul particular al zonei sudice a municipiului, cartierele existente (Andrei Mureșanu și Gheorghieni) nu au permis o creștere substanțială a densității prin inserții urbane noi, astfel încât dezvoltările imobiliare s-au concentrat pe zonele libere întinse aflate pe ambele părți ale deja existentei străzi Bună ziua.

Înainte de debutul acestui proces de urbanizare, zona avea un parcelar agricol alcătuit din parcele lungi și înguste (în medie: front stradal 30m, lungime 250-300m). Acestea au fost ocupate rând pe rând de dezvoltări rezidențiale — locuințe colective și semi-colective dispuse de-a lungul unei alei înguste perpendiculare pe strada Bună Ziua (Fig. 2).

Acest mod de ocupare a terenului a produs un țesut urban monoton și disfuncțional, cu șiruri lungi de clădiri identice dispuse în “pieptene” față de strada principală. Acțiunile de parcelare și edificare au început întotdeauna de la strada principală (strada Bună Ziua) și au continuat în direcția opusă până unde a permis terenul.

Fig. 2 - Formarea și evoluția urbană a cartierului Bună Ziua între 2003 – 2021

Din nefericire, presiunea imobiliară exercitată asupra acestui parcellar s-a dovedit o forță transformatoare redutabilă, țesutul cartierului evoluând din aproape în aproape, cu fiecare nou complex rezidențial edificat, fără un plan de dezvoltare strategică. În consecință, calitatea cadrului urban lăsa mult de dorit, în principal datorită tramei stradale rezultate, de factură mai degrabă rurală decât urbană – o stradă principală și nenumărate alei secundare perpendiculare, înguste și, în majoritatea cazurilor, înfundate, a lipsei locurilor de popas, odihnă, umbră, liniște și loisir.

În mod special disfuncțională este porțiunea de țesut urban cuprinsă între strada Bună Ziua și limita nordică a „Perimetrului de intervenție” ; aici construcțiile și lotizările ultimilor ani au utilizat terenurile aferente până la limita malurilor abrupte ale brațelor Becașului, pe latura nordică, astfel încât situl concursului este în mare parte “presat” de aceste dezvoltări imobiliare. În același timp, toate străzile sunt înfundate și se opresc cât mai aproape cu putință de valea Becașului.

În pofida aparentei proximități între căile de circulație deja existente și Perimetrul de intervenție, situl nu poate fi accesat decât cu dificultate din această parte. Pe lângă acestea se adaugă și panta abruptă pe porțiuni ample ale văii propriu-zise, care face dificilă apropierea de oglinda de apă. Pe partea opusă a sitului, dezvoltarea imobiliară este compusă în prezent din locuințe individuale cu mici grădini sau livezi împrejmuite, pe latura sud-estica a „ariei de Influență”.

Pe de-o parte, se poate afirma că „perimetrul de intervenție” se află la marginea cartierului Bună Ziua, pe latura sa sudică, dar, într-o viziune mai amplă asupra întregului cartier, prezent și în construcție, se poate considera că perimetrul de intervenție ocupa o poziție “centrală”. În această viziune, viitorul parc va reprezenta un nucleu verde pentru o zonă încă în expansiune urbană, care va ajunge să-l înconjoare pe tot perimetrul.

2.2. „Perimetrul de intervenție”

Zona desemnată pentru amenajarea viitorului parc “Bună Ziua” reprezintă o importantă rezervă de spațiu natural pentru vecinătăți și întregul oraș. În momentul actual, se prezintă ca un **spațiu nebăgat în seamă** atât ca potențial funcțional, cât și ca prezență în conștiința locuitorilor: conformarea lui hidro-geo-morfologică l-a făcut impropriu investițiilor imobiliare, iar lipsa unor accese sau alei organizate corespunzător a dus la ignorarea sa ca posibil loc de recreere.

Configurația geografică și spațială

Perimetrul de intervenție este în esență o fâșie de teren cu o lungime de aproximativ 900m și o lățime medie de aproximativ 40-45m, care se întinde pe direcția NE-SV, de-a lungul unei coline cu o înclinație variabilă dar constantă spre NE și o pantă medie de aproximativ 7% și o suprafață totală de 10,73ha. Diferența totală de nivel între punctul cel mai jos al sitului – accesul de pe strada Măceșului, și punctul cel mai înalt accesul de pe Calea Turzii este de 41m.

Porțiunea cea mai înclinată a „perimetrului de intervenție” este reprezentată de povârnișul de acces pe sit dinspre NE – strada Măceșului, cu o pantă medie de 14%. Această pantă deschide una dintre puținele zone cu perspective valoroase ale sitului (Fig. 3) și se prezintă ca un platou lung de aproximativ 320m și cu o lățime medie de 45m, fiind situată între cele două vai ale pârâului Becaș și afluentului sau. Atât prin poziționarea sa centrală în raport cu limitele sitului concursului, cât și prin cotele superioare ale terenului față de văile adiacente, această zonă va avea o postură dominantă în parc. Configurația terenului și a întregii zone se poate vedea în Fig. 4.

Fig. 3 - Priveliști valoareose din zona de “platou” central spre est si sud-vest

Fig. 4 - Conformația geo-morfologica a perimetrului de intervenție – suprafața de concurs

Cursul pâ râului Becaș

Pârâul Becaș cu cele 2 brațe — cel principal la NV și cel secundar în SE — reprezintă principalul atractor al sitului; din punct de vedere ecologic și peisaj, prezența apei este deopotrivă sursă de hrană și adăpost pentru multe specii rare de păsări ale Clujului, cât și o sursă de delectare senzorială și estetică pentru oameni.

Fig. 5 Diferitele ipostaze ale pârâului Becaș de-a lungul cursului sau pe sit

Brațul principal se prezintă ca rezultat al intervențiilor de regularizare a pârâului Becaș întreprinse de către Apele Române în anul 2015. Albia principală a pârâului Becaș a fost stabilizată prin terasări în unele locuri și cu trepte rigidizate din beton. De-a lungul cursului apei au fost realizate un număr de 5 praguri de secțiune trapezoidală din beton armat .

De-a lungul cursului Becaşului inclus în perimetrul de intervenţie, albia râului îşi schimbă lăţimea şi configuraţia în mai multe puncte, din amonte în aval, după cum urmează: zona cu maluri amenajate din elemente prefabricate din beton, zona în care este dirijat printr-o țeavă/tub, zona de curgere lentă unde se formează o mică oglindă de apă, zona cu maluri amenajate din pământ – Fig. 5.

Braţul secundar, afluentul din sud-est al Becaşului, ocupă zona cu cele mai mari diferenţe de nivel; respectiv, parcurge valea cea mai largă şi mai adâncă.

Ignorarea pârâului Becaş în perioadă recentă, combinată cu avansarea zonelor construite până la marginea văilor braţelor, au rezultat în zone contaminate cu deşeuri de construcţii. Cu toate acestea, prezenţa apei a făcut ca terenul să se acopere cu vegetaţie ruderală, ierboasă sau arbustivă, atât cu un rol ecologic valoros, cât şi de o frumuseţe specifică.

Accese şi vecinătăţi

La momentul actual, situl poate fi accesat pietonal din strada Măceşului, prin zona de povârniş deja descrisă şi din anumite puncte de pe strada Mihai Romănu. Mai există un acces posibil de pe strada Calea Turzii, impracticabil în prezent datorită diferitelor împrejurări, şi un altul, de pe strada Mihai Romănu, de-a lungul braţului SE al Becaşului, în condiţii de impracticabilitate similare celui alt acces propus. În prezent nu există un acces funcţional (fie şi improvizat) dinspre zona rezidenţială situată la sud de strada Bună Ziua, pe toată lungimea de peste 1 km a acestei vecinătăţi. *Este important de subliniat ca cei mai mulţi potenţiali vizitatori ai parcului sunt localizaţi în aceasta zonă a cartierului.*

Atât accesurile existente cât şi cele propuse au probleme funcţional-spaţiale serioase: spaţii înguste şi/sau lungi, fără excepţie acces direct din stradă, fără spaţii de tranziţie.

Vecinătăţile zonei de intervenţie pot fi cel mai bine înţelese din Studiul Peisajer, dar, în esenţă, sunt compuse din locuinţe colective, semi-colective şi individuale, în proporţii variabile pe latura de NE, şi de locuinţe individuale cu grădină sau mici grădini sau livezi împrejmuite, pe latura de SE.

În cea mai mare parte, aceste vecinătăţi au o calitate arhitecturală şi peisajeră scăzută, printr-un limbaj al formelor neinspirat sau chiar strident, o proastă înscriere în teren, proporţii şi poziţionare nefericite în raport cu micro-peisajul zonei.

Nu în ultimul rând, merită observat că zona de intervenţie este supusă la presiuni „spaţiale” din majoritatea direcţiilor.

Flora şi fauna

Vegetaţia prezentă pe sit este în cea mai mare parte spontană. Cu toate acestea, gruparea în diverse zone a vegetaţiei arboricole, spontană şi plantată, creează pe sit spaţii cu ambianţe variate.

Vegetaţia arboricolă spontană cuprinde în principal mesteceni (*Betula pendula*), salcâmi (*Robinia pseudoaccacia*), salcie albă (*Salix albă*) şi plop alb (*Populus alba*). Este de remarcat faptul că cele mai multe exemplare se găsesc pe malurile cursurilor de apă. Unele exemplare sunt arbori maturi şi valoroşi, care necesită toaletare şi tratament fitosanitar. Pe lângă exemplarele mature, găsim grupuri de arbori tineri care de asemenea necesită toaletare, dar a căror extindere trebuie controlată. Vegetaţia arboricolă plantată cuprinde nuci (*Juglans regia*), pini (*Pinus nigra*) şi pomi fructiferi.

Asemănător vegetaţiei arboricole, grupurile de arbuşti se găsesc preponderent în zona cursurilor de apă. În afară de malurile cursurilor de apă, găsim grupuri de arbuşti alcătuite din exemplare de sângeş (*Cornus sanguinea*), măceş (*Rosa canina*), porumbar (*Prunus spinosa*) şi păducel (*Crataegus monogyna*).

Fig. 6 Ipstaze ale vegetației spontane de pe sit – arboricole, arbustive și ierboase

În cele mai multe cazuri, grupurile de arbuști sunt foarte dense și nu permit accesul. Cu toate acestea, grupurile menționate reprezintă un habitat important în special pentru păsări, ca urmare trebuie tratate ca atare. Eliminarea lor (fără a propune o alternativă viabilă) ar avea efecte negative asupra biodiversității.

Pentru o înțelegere a structurii și distribuției vegetației, este imperios necesară coroborarea prezentei Teme cu Studiul Peisager din Anexa 4.1 a documentației de concurs.

3. TEMA DE CONCURS

Autoritatea Contractantă a sesizat oportunitatea transformării terenului care cuprinde valea brațului principal al pârâului Becaș și promontoriul creat la confluența sa într-un generator de calitate a vieții urbane pentru cartierul emergent care îl înconjoară. În consecință, a hotărât preluarea zonei în administrarea sa și lansarea unui concurs de soluții de arhitectură și peisagistică pentru selecționarea unui proiect valoros deopotrivă din punct de vedere conceptual, cât și ca rezolvare practică, și care să permită transformarea radicală a percepției și utilizării locului.

Concurenții sunt invitați să propună un parc peisajer atractiv, care să satisfacă nevoia de socializare și explorare a naturii pentru locuitorii cartierului Bună Ziua.

Acest parc va trebui să ofere și o soluție sustenabilă de gestionare a cursului pârâului Becaș – transformarea văii într-o „zonă-legătură” în locul barierei pe care o reprezintă în prezent, amenajarea atractivă a unei zone de *loisir*, ambele fără a periclita rolul de coridor de biodiversitate al văii și aportul pentru spațiile verzi aflate în aval.

Totodată, se dorește ca, prin impactul social și estetic preconizat, amenajarea acestui parc să contribuie la *conturarea unei identități culturale a întregii zone*.

Nu în ultimul rând, se urmărește ca, prin integrarea în sistemul celorlalte plantații urbane conectate și alimentate de pârâului Becaș (Făgetul Clujului, Stațiunea de cercetare horticola USAMV Cluj-Napoca, Parcul Est), viitorul Parc Bună Ziua să devină un nod important în rețeaua verde a orașului și a zonei sudice.

Concursul urmărește:

- Amenajarea unui parc¹ de cartier cu important impact peisajer, ecologic și funcțional, astfel încât să ridice calitatea mediului de viață a comunității tot mai numeroase din cartierului Bună-Ziua și zonele învecinate;
- Specularea calităților subtile ale unui sit dificil în ceea ce privește topografia, vecinătățile, regimul hidrografic, forma și proporția spațiului;
- Integrarea ingenioasă a cursului principal al pârâului Becaș în amenajarea propusă, cu asigurarea simultană a:
 - traversării și circulației cât mai libere între zona rezidențială existentă și viitorul parc;
 - gestionarea eficientă a apelor pluviale cu asigurarea unui debit constant al Becașului;
 - integrarea reperelor de biodiversitate prezente pe sit;
- Amenajarea peisajeră a zonei de parc de cartier cu toate dotările și echipamentele necesare (alei, locuri de odihnă, terenuri de joacă, iluminat public etc.);
- Identificarea unor strategii de conectare a perimetrului de intervenție cu elemente majore ale infrastructurii verzi (prezente și viitoare) din sud-estul municipiului Cluj-Napoca;
- Integrarea și conservarea peisajeră și funcțională a unor zone cu elemente valoroase de biodiversitate;

¹ “Parc”, în contextul acestei teme de proiectare, este un spațiu verde urban, neîngrădit, cu acces liber

3.1. Zonare și cerințe specifice

Pentru o mai bună înțelegere a perimetrului de intervenție, acesta a fost împărțit în zone funcționale potrivit caracterului lor și cerințelor specifice, după cum urmează:

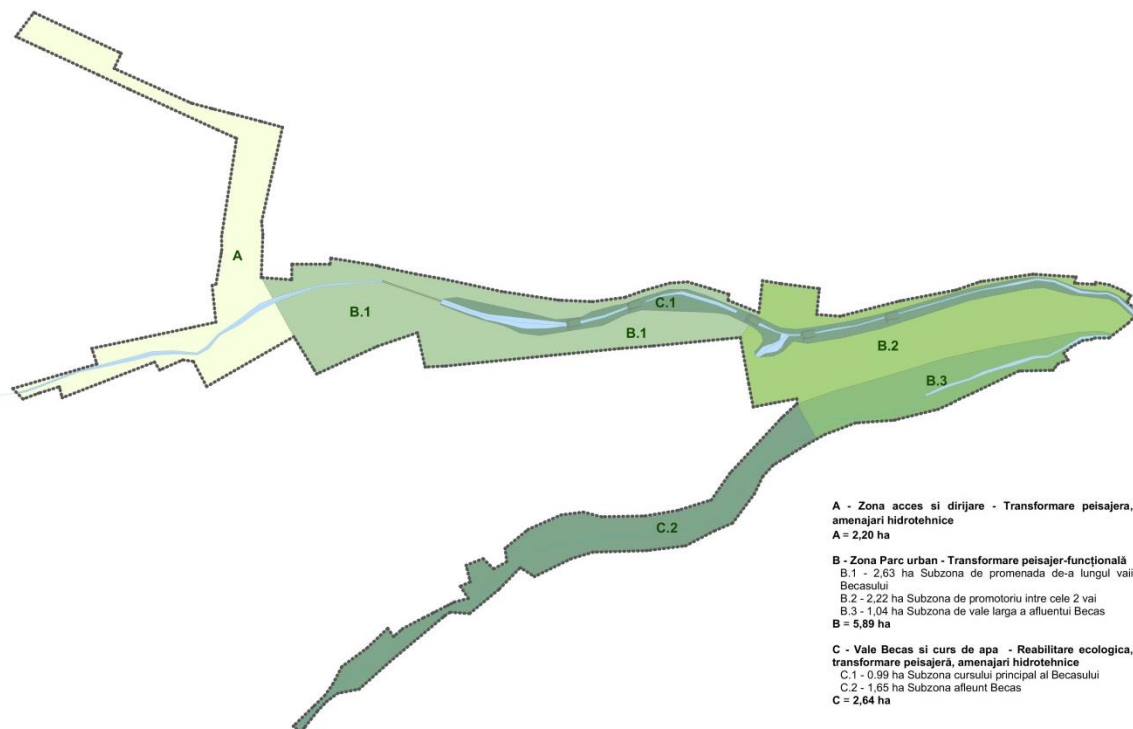

Fig. 7 - Zonarea perimetrului de interventie

Zona A, în suprafață de 2,20 ha, este în principal zona de acces și dirijare, destinată mai ales operațiilor de transformări peisagere și amenajări hidrotehnice.

Zona B, în suprafață de 5,89 ha, este considerată corpul principal al parcului și va fi supusă principalelor transformări.

Este împărțită în mare în 3 subzone, după configurarea geografică:

B.1 – 2,63 ha Subzona de promenadă de-a lungul văii Becașului;

B.2 – 2,22 ha Subzona de promontoriu între cele 2 văi;

B.3 – 1,04 ha Subzona de vale largă a afluentului Becaș;

Zona C, în suprafață de 2,64 ha, cuprinde valea râului Becas și cursul de apă, disponibile operațiilor de reabilitare ecologică, transformare peisajeră, amenajări hidrotehnice.

Este împărțită în mare în 2 subzone:

C.1 – 0.99 ha Subzona cursului principal al Becașului

C.2 – 1,65 ha Subzona afluent Becaș

Cerințe și recomandări de proiectare specifice pentru cele trei zone:

Zona A – Zona de acces și dirijare : transformare peisajeră, amenajări hidrotehnice

Această zonă a perimetrului de intervenție este compusă din cele două accese din arterele principale care mărginesc parcul, respectiv Calea Turzii și strada Mihai Romanul, fâșiile de dirijare și tranzit spre corpul principal al parcului B și zona de „confluență” a acestora și de contact cu Becașul.

Se așteaptă de la concurenți:

- Concepte creative pentru zonele de acces de la arterele principale;
- Amenajarea cât mai dinamică a zonelor de dirijare și tranzit pentru a încerca schimbarea caracterului de spații „coridor” înguste și lungi în mici parcuri de „bun venit”;
- Rezolvarea dirijării circulației pietonale spre corpul principal al parcului, încercând activarea ambelor maluri ale albiei principale a Becașului;
- Rezolvarea contactului cu Becașul și valea sa;
- Ambientarea pe cât posibil a întregii zone, ca și când ar fi un „parc în sine”, în pofida configurației spațiale atipice.

Zona B – Zona de Parc urban: transformare peisajer-funcțională

Această zonă a perimetrului de intervenție este considerată corpul principal al întregii amenajări, datorită poziției centrale și a formei oarecum mai regulate și mai potrivite pentru un parc convențional.

Caracterul spațial al zonei este tot longitudinal, însă lățimea este suficient de mare în unele zone încât să permită amenajări de o amploare potrivită. Condițiile sitului favorizează zona B.2 și o poziționează într-o postura de „actor principal”, însă reușita proiectului depinde în mare parte de capacitatea concurenților de a integra armonios toate subzonele prezente, făcând trecerea dintre ele cât mai insesizabilă.

Se așteaptă de la concurenți:

B.1 – Subzona de promenadă de-a lungul văii Becașului:

- punerea în evidență a potențialului zonei mai generoase spațial din vest;
- rezolvarea dirijării eficiente a vizitatorilor din zona rezidențială nordică existentă;
- identificarea unor strategii de traversare a Becașului pentru a reduce segregarea funcțională dintre cele două maluri;

B.2 – Subzona de promontoriu dintre cele două văi:

- întărirea caracterului de proeminență a subzonei, pentru a concentra elementele de valoare arhitecturală și peisajera;
- punerea în evidență a pantelor și a relației cu peisajul mai amplu – culoare de perspectiva spre vest;
- utilizarea celor mai ingenioase soluții peisajere pentru a manipula percepția spațială asupra acestei fâșii lungi și înguste și a-i conferi o respirație mai largă;

B.3 – Subzona de vale largă a afluentului Becaș:

- crearea unor spații de legătură între malul SE și zona B.2;
- specularea caracterului abrupt al versanților și în general a atmosferei „de aventură” a subzonei;
- identificarea unor direcții peisajere clare care să integreze vegetația matură valoroasă;
- utilizarea malului cu expunere sudică pentru activități diurne;

Zona C – Valea Becaș și cursul de apă – Reabilitare ecologică, transformare peisajeră, amenajări hidrotehnice

Integrarea ingenioasă a cursului principal al pârâului Becaș în amenajarea propusă este un element esențial al reușitei propunerilor de proiecte, întrucât prezența sa reprezintă simultan **elementul cel mai valoros al sitului, dar și cel mai problematic**. Valoarea sa este de natură ecologică și peisajeră, pârâul fiind în același timp sursa biodiversității prezente astăzi pe sit, cât și unul dintre elementele care reușesc să îi dea un caracter spațial și scenografic. Valea cursului principal al Becașului, cu vegetația existentă, reprezintă un reper peisajer și spațial al sitului al cărui impact trebuie îmbogățit.

În același timp, trebuie avut în vedere că debitul actual al pârâului este relativ redus și fluctuant. Nu doar atât, deși exista porțiuni regularizate prin diferite mijloace de către Apele Române, exista altele în care pare că dezvoltatorii imobiliari au luat problema amenajării în propriile mâini, prin canalizări și deversări. Prin urmare, orice propunere care mizează pe impactul estetic al curgerii de apă trebuie să aibă în vedere și asigurarea unui debit corespunzător prin captarea și dirijarea apelor pluviale de pe întregul sit sau prin diverse mijloace posibile. Având în vedere aspectul totodată ecologic al problemei, abordarea sa corectă are o pondere considerabilă în economia rezolvării de ansamblu.

Este foarte important de precizat că, în esență, pârâul trebuie și traversat pentru a lega diferitele zone rezidențiale de parc și în același timp păstrat ca sursa de apă care alimentează petece de vegetație ruderală și elemente spațiale valoroase. Modul în care vor fi rezolvate aceste cerințe va determina în bună măsură reușita proiectului în ansamblu.

Se așteaptă de la concurenți:

C.1 – Subzona cursului principal al Becașului

- integrarea estetică și funcțională a amenajărilor hidrotehnice existente, în special a pragurilor de beton cu rol de regularizare a pârâului, dar și de traversare a văii;

- imaginarea unei strategii de gestionare a cursului de apă și a albiilor sale, astfel încât, pe de-o parte, să păstreze caracterul semi-sălbatic al micilor porțiuni valoroase, dar pe de altă parte, să se regleze contactul cu apa într-o manieră care să facă funcțională întreaga amenajare;
- păstrarea sau augmentarea debitului cursului principal, prin diverse mijloace posibile;
- căutarea unui echilibru un cât mai bun între utilizarea văii Becașului în scop de agrement și păstrarea valorii ecologice a acesteia;

C.2 – Subzona afluent Becaș

- amenajarea acestei subzone ca punct secundar de acces;
- creșterea gradului de accesibilitate a cursului de apă;

3.2. Cerințe funcționale

Fiind în primul rând un parc al noului cartier Bună Ziua, funcțiunile ce se vor găsi în acesta vor viza în primul rând necesitățile de recreere ale vecinătății: spații de plimbare, locuri de joacă, alei pentru mers cu bicicletă, alei pentru alergare etc.

Pe de altă parte, parcul poate funcționa ca loc de întâlnire și coagulare al comunității, loc în care s-ar putea organiza și desfășura și alte acțiuni ale cartierului (vizionare de filme în aer liber, mici concerte, întâlniri comunitare, loc de informare asupra problemelor de interes public).

Spații și amenajări pentru următoarele funcțiuni obligatorii:

- spațiu polivalent pentru manifestări și activități culturale și civice ale cartierului, expoziții *indoor*/ întâlniri dezbateri, pentru 50-75 persoane;
- zone primire și informare pentru accesele principale în parc;
- amenajări și echipamente pentru locuri de joacă, care să permită folosirea lor simultană de către 75-100 de copii pe tot cuprinsul parcului – se recomandă utilizarea unor soluții de mobilier urban de joacă în armonie cu caracterul semi-sălbatic al locului;

Acestea pot fi grupate sau nu, în funcție de soluția propusă:

- în situația în care sunt grupate, suprafața totală a grupării de dotări nu trebuie să depășească 200 mp;
- poziționarea dotărilor și alegerea suprafețelor individuale, pe tipuri de funcțiuni, este la alegerea concurenților

Concurenții pot propune și spații pentru alte funcțiuni, în limita a 100 mp.

Accese, circulații

Parcul va avea accesuri dinspre toate străzile principale ale paralelogramului care definește cartierul Bună Ziua: calea Turzii, strada Bună Ziua, strada Măceșului și strada Mihai Românu. Pe lângă rezolvarea acestor accesuri, li se cere concurenților să găsească soluții imaginative pentru colectarea și dirijarea spre corpul principal al parcului a locuitorilor zonei rezidențiale din nordul amplasamentului, cuprinsă între străzile Kelemen Janos și Costache Negri.

Se va ține cont și de faptul că o problemă importantă de accesibilitate a sitului este traversarea pâraului Becaș și conectarea malurilor pentru a putea crea un dialog funcțional între diferitele zone rezidențiale care mărginesc situl.

Fig. 8 Zone și puncte de acces propuse și posibile de-a lungul perimetrului

Concurenții sunt îndemnați ca, prin soluțiile de amenajare, să propună concepte și ambiente imaginative pentru zonele de acces, în ciuda limitărilor spațiale și a configurației de coridor de-a lungul văilor pâraului Becaș.

Parcul trebuie să fie accesibil tuturor categoriilor de vârstă și de populație, acordându-se atenție utilizatorilor cu nevoi speciale. Astfel, amenajarea parcului trebuie să includă alei potrivite tuturor modurilor de utilizare, care să servească întreaga suprafață a parcului.

Se va propune infrastructura necesară traficului velo în interiorul parcului, iar zonele de acces se vor orienta către traficul pietonal care se învecinează cu zonele rezidențiale și stațiile de transport public. De asemenea este important ca suprafețele care vor asigura circulația să fie permeabile, pentru a reduce impactul asupra caracteristicilor hidrologice a solului, evitând astfel degradarea ecosistemului. De asemenea, alegerea unor materiale sustenabile și reciclabile reprezintă un obiectiv important, fiindcă astfel impactul asupra mediului poate fi redus în cazul reamenajării parcului.

3.3. Cerințe peisajere

În ceea ce privește vegetația existentă, protejarea exemplarelor de arbori maturi – în special Salcie (*Salix alba*), Mesteacăn (*Betula pendula*) și Plop (*Populus alba*) și a altor specii indigene de arbuști reprezintă o prioritate, întrucât susține lanțuri trofice esențiale în menținerea biodiversității zonei.

Este recomandată eliminarea speciilor invazive precum *Helianthus tuberosus*, *Solidago canadensis*, *Robinia pseudoacacia* și controlarea celor care se extind spontan, precum *Typha angustifolia*.

Se recomandă utilizarea în compoziția vegetală a unui număr cât mai mare dintre arborii și arbuștii maturi existenți pe sit, precum și alegerea preferențială a unei flore locale — specii indigene —, punându-se accent în mod special pe vegetație arbustivă și arboricolă, precum și nu în ultimul rând, soluții sustenabile pentru acoperirea solului.

Pentru protejarea cadrului natural în zonele cursurilor de apă, este recomandată completarea cu exemplare de arbori și arbuști pentru întregirea unei fâșii de vegetație cu rol de protecție a cursului de apă și a habitatului acvatic valoros. Se recomandă ca, în scenarii în care sunt propuse, speciile exotice să aibă mai ales funcția de accent vegetal cu semnificație specială și să fie utilizate cu discernământ.

Pe lângă valoarea peisagistică și ecologică, exemplarele de arbori maturi joacă rolul unor repere de orientare spațială. Protejarea, toaletarea corespunzătoare și tratarea lor fitopatologică (dacă este cazul) este recomandată.

Este necesar un plan de gestiune a vegetației care să țină cont și de principiile de tăiere caracteristice fiecărei specii și de habitatul din care fac parte. De asemenea, pentru a menține echilibrul ecosistemului, este importantă evitarea tăierii excesive și a alterării semnificative a comunităților de plante existente pe sit.

Pentru conservarea biodiversității și pentru a crea un peisaj echilibrat vizual, este recomandată utilizarea plantării pe paliere de înălțime: plante acoperitoare de sol, plante erbacee, arbuști, arbori cu coroane înalte etc. Aceste tipuri semi-naturale de structuri vegetale vor asigura cea mai mare masă foliară, care joacă un rol important în ameliorarea microclimatului urban și oferă protecție și hrană pentru numeroase specii de păsări și nevertebrate.

Este recomandată alegerea speciilor de plante în așa fel încât decorul să fie cât mai bine eșalonat pe anotimpuri – se va acorda o atenție specială asigurării decorului vegetal pe perioada hibernală.

Este importanta asumarea unei atitudini clare în raport cu peisajul, atmosfera și vegetația locului:

- fie de continuare a specificului natural și spontan al acestora,
- fie de alterare a sa prin tipologia speciilor folosite sau prin geometria plantarilor.

4. PIESE CERUTE

4.1. Piese scrise

1. Oferta financiară pentru proiectare. – piesa de concurs, redactată conform modelului pus la dispoziție în Anexa 2.3 – Anexa 2.3.1 – Propunere Financiară.
2. Text inclus în planșe:
 - Descriere succintă a concepției arhitectural-peisagistice; se vor explica bazele conceptuale ale soluției propuse și se vor motiva deciziile punctuale pentru o rezolvare sau alta.
 - Plan de gestiune a vegetației:
 - strategia de plantare propusă,
 - motivare succintă pentru sortimentul vegetal ales,
 - atitudinea față de vegetația existentă și biodiversitate,
 - exprimarea poziției de continuare, augmentare sau alterare a specificului semi-natural al sitului studiat.

Textele explicative, altele decât legendele și titlurile imaginilor, nu vor depăși, împreună, 1500 de cuvinte, și vor fi aranjate convenabil pe planșele cu piese desenate. Textele vor fi incluse și în format editabil, pe stick, conform Anexei 2.1 Regulament, punctul 3.6.

4.2. Piese desenate

Se vor preda **3 planșe format A0 (ISO 841x1189mm)**, pe hârtie albă, fără suport rigid, paginate pe orizontală, având indicate nordul, scara reprezentărilor și titlul elementelor prezentate.

Piese vor fi grupate după cum urmează:

Planșa 1: Evidențierea conceptului general:

- **Plan de încadrare în zonă** care să conțină strategia de conectare la rețeaua verde a zonei, precum și ilustrarea accesibilității și a legăturilor vizuale cu cartierul rezidențial învecinat – scara 1:5000;
- **Plan general**, care să conțină planul de plantare cu menționarea speciilor folosite, cu evidențierea clară a celor păstrate și a celor noi introduse – scara 1:1000;
- **Două secțiuni reprezentative** care să surprindă relația amenajării cu topografia versanților, transversal și longitudinal – scara 1:1000;
- **Schițe, scheme, diagrame**, cu următoarele:
 - **ilustrarea soluțiilor de traversare** a pârâului Becaș,
 - **modul de utilizare a pragurilor de beton existente**, ca piesă/e independentă.

Planșele 2 și 3: Propunere de amenajare a zonei de Parc de cartier:

- **Plan și două secțiuni** caracteristice ale zonei B.2, cu detalierea porțiunilor de legătură cu zonele B.1 și B.3 – scara 1:200;
- **Detalierea segmentelor reprezentative ale zonei C.1** – scara 1:200;
- **Plan cu detalierea zonelor de acces** dinspre Calea Turzii, Mihai Românu și zona rezidențială nordică – scara 1:200;
- **Secțiune printr-o alee a parcului**, cu ilustrarea soluțiilor de iluminat – scara 1:50;
- **Planuri și secțiuni de arhitectură** pentru construcțiile propuse – scara 1:100;
- **Perspective** cu integrarea construcțiilor propuse;
- **Două perspective** de-a lungul cursului principal al Becașului – zona C.1;
- **Două perspective**: o perspectivă aeriană și una la nivelul ochiului din zona B.2;
- **Perspective de detaliu și de atmosferă** – la alegerea concurenților.

5. CRITERII DE EVALUARE

În aprecierea soluțiilor, pe fiecare criteriu se vor acorda punctaje între 0 și un maximum exprimat la fiecare criteriu.

Punctajul maxim este 100 puncte, ponderile criteriilor fiind explicitate detaliat după cum urmează:

A. SATISFACEREA CERINTELOR FUNCȚIONAL-PEISAJERE ȘI ARHITECTURALE – 60% din evaluarea finală (maxim 60 puncte)

Evaluează pe o scară de la 1 la 60 respectarea cerințelor minimale cerute prin tema de concurs. Se calculează prin suma punctelor acordate de juriu pentru următorii factori:

A1. Criteriul Ecologic – maxim 30 puncte

Se vor puncta următoarele:

- Calitatea amenajării văii Becaşului şi a integrării elementelor valoroase de vegetaţie ripariană;
- Gestionarea apelor pluviale pe sit;
- Strategii de conservare a biodiversităţii;
- Potentialul de nod important în reţeaua de spaţii verzi a oraşului – conectarea cu infrastructura verde.

A2. Criteriul Sustenabilităţii – maxim 10 puncte

Se vor puncta următoarele:

- Capacitatea de adaptare în timp a amenajării;
- Rezilienţa vegetală – evaluarea compoziţiilor vegetale propuse în a răspunde la cerinţele sitului;
- Utilizarea speciilor potrivite din punct de vedere al caracterului nativ/exotic/invaziv, sol, nivel de însorire, aport la biodiversitate;
- Evaluarea soluţiilor de integrare a vegetaţiei viabile existente de pe întregul sit, nu doar în zona ripariană;
- Calitatea materialelor propuse pentru suprafeţele pavate şi în soluţiile de mobilier urban şi de joacă/sport. Raportul optim dintre suprafeţe vegetale/plantate (*softscape*) şi suprafeţe minerale impermeabile (*hardscape*);
- Nevoile de întreţinere a viitorului parc – soluţii de scădere a costurilor:
 - Sisteme de acoperire a solului – gazon / păşune / plante succulente / alte tipuri de suprafeţe;
 - Soluţii pentru irigaţie;
 - Intervenţii pe arbori – toaletări, tăieri, dirijări de coroane etc.

A3. Criteriul Funcţionalitate şi accesibilitate – maxim 10 puncte

Se va puncta rezolvarea următoarelor aspecte:

- Uşurinţa accesului pietonal la transportul public şi zonele rezidenţiale existente;
- Accesibilitatea velo şi pentru persoane cu dizabilităţi;
- Rezolvarea punctelor de acces;
- Soluţiile de traversare a pârâului Becaş şi modul de integrare a structurilor existente din beton;
- Accesibilitatea şi funcţionalitatea nucleului/nucleelor de dotări;

A4. Criteriul Financiar – maxim 10 puncte

Se vor puncta pe următoarele:

Încadrarea în plafonul de investiţie şi proiectare indicate în documentaţia de concurs – 10 puncte.

**Neîncadrarea în plafonul maxim de cost conduce la descalificarea proiectului.*

Algoritm de calcul pentru punctul A – Cerinţe minimale:

$A = A1 + A2 + A3 + A4 = 60$ puncte

B. VALOAREA ARHITECTURAL-ARTISTICĂ ADĂUGATĂ A INTERVENȚIEI PROPUSE – 40% din evaluarea finală (maxim 40 puncte)

Evaluează pe o scară de la 1 la 40 valoarea arhitectural-artistică a soluției propuse.
Se calculează prin suma punctelor acordate de juriu pentru următorii factori:

B1. Caracterul parcului în urma intervenției propuse și atmosfera generală a intervenției – maxim 20 puncte.

Se vor puncta următoarele:

- Valoare peisajer-compozițională;
- Valoare arhitecturală;
- Valoare spațială-urbană;
- Atmosfera sugerată/transmisă/propusă.

B2. Potențialul de centru de interes pe care îl va avea ansamblul în urma intervenției – maxim 10 puncte.

Se vor puncta următoarele:

- Vizibilitatea parcului din exterior și de la principale artere de circulație și zone rezidențiale;
- Capacitatea propunerii de a deveni referință urbană;
- Unicitate – diferențierea față de alte spații verzi ale orașului;
- Capacitatea de conturare a unei identități locale.

B3. Calitatea și claritatea reprezentării ideilor astfel încât să ilustreze capacitatea concurentului de a pune în operă proiectul propus – maxim 10 puncte.

Algoritm de calcul pentru punctul B – Valoarea adăugată:

$$B = B1 + B2 + B3 = 40 \text{ puncte}$$

Algoritmul de calcul pentru evaluarea finală (maxim 100 puncte posibile):

$$A+B = 60 + 40 = 100 \text{ (maxim)}$$

Întocmit:

Consilieri profesionali

arh. Răzvan Vasii

arh. Kázmér Kovács